

CENTRE FOR DISTANCE EDUCATION

SNDT Women's University

Sir. Vithaldas Vidhyavihar, Juhu Tara Road, Santacruz (W), Mumbai - 400 049

Phone : 26607758, 26608193, 26609829, 26608493, 26608462 Ext- 223, Fax : 26604759

Email : cde@sndt.ac.in website: www.sndt.ac.in

Syllabus for Distance Education Students (w.e.f. Year – 2013 – 14)

M.A. I MARATHI

दूरस्थ शिक्षण विभाग
एस. एन. डी. टी. महिला विद्यापीठ
सर विठ्ठलदास विद्याविहार,
जुहू तारा रोड, सांताक्रुझ (प)
मुंबई- ४९

नवा अभ्यासक्रम
एम. ए. (मराठी)
सत्र पहिले

मराठी			
सत्र पहिले		सत्र दुसरे	
अभ्यासविषय	कोड नं.	अभ्यासविषय	कोड नं.
मध्ययुगीन गद्य-पद्य	१०४००१	वाङ्मयप्रकार (सैद्धान्तिक)	२०४००५
साहित्यविचार-१	१०४००२	साहित्यविचार-२	२०४००६
मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१८७४-१९२०)	१०४००३	मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१८७४-१९२०)	२०४००७
ऐतिहासिक भाषाविज्ञान	१०४००४	वर्णनात्मक भाषाविज्ञान	२०४००८
नाटक	१०४१०१	लोकसाहित्य	२०४१०७

पेपर १. मध्ययुगीन गद्य-पद्य

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१.	अ. मध्ययुगीन भक्तिसंप्रदायांचे साहित्यातील प्रतिबिंब आ. मध्ययुगातील सामाजिक स्थितीचे कवितेत पडलेले प्रतिबिंब इ. मध्ययुगातील स्त्रीचे सांस्कृतिक, धार्मिक व सामाजिक रूप	२५
२.	सोयराबाईंचे अभंग (६२ अभंग)	२५
३.	ए. मध्ययुगातील राजकीय स्थित्यंतरे, स्वराज्याची स्थापना व विस्तार ऐ. मध्ययुगातील गद्यलेखनाच्या प्रेरणा व स्वरूप	२५
४.	पेशव्यांची बखर	२५

- संदर्भग्रंथ : १. श्रीसंतचोखामेळा : चरित्र व अभंग ; सं. स. भा. कदम
 २. महाद्वाराच्या पायरीशी : ल. रा. नसीराबादकर
 ३. पेशव्यांची बखर : संपादक : भीमराव कुलकर्णी
 ४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : ह. श्री. शेणोलीकर

पेपर २. साहित्यविचार-१

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	ध्वनिसिद्धान्त	२५
२	रीतिविचार	२५
३	रसचर्चा	२५
४	काव्यानंदमीमांसा	२५

- संदर्भग्रंथ : १. भारतीय साहित्यशास्त्र : ग. त्र्यं. देशपांडे
 २. प्राचीन काव्यशास्त्र : र. प. कंगले

पेपर ३. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१८७४-१९२०)

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	निबंध (प्रेरणा, निबंधकार, प्रकार इ.)	२५
२	कविता	२५
३	नाटक	२५
४	कथा-कादंबरी व इतर	२५

संदर्भग्रंथ :

१. वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना : द. द. पुंडे
 २. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग १ व २ : अ. ना. देशपांडे (व्हीनस, पुणे)
 ३. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ६ : भाग १ : सं. गो. म. कुळकर्णी व व. दि. कुळकर्णी (मसाप, पुणे)
 ४. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ५ भाग १ व २ : सं.- रा. श्री. जोग (मरासासं मंडळ)
 ५. धार आणि काठ : नरहर कुरुंदकर
 ६. मराठी कादंबरी – पहिले शतक : कुसुमावती देशपांडे

पेपर ४. ऐतिहासिक भाषाविज्ञान

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाचे स्वरूप ध्वनीचे स्थान व प्रयत्न यावर आधारित वर्गीकरण	२५
२	भाषिक परिवर्तन व आदान	२५
३	भाषाकुल संकल्पना व भारतातील भाषाकुलांचा परिचय	२५
४	मराठी भाषेची उत्पत्ती मराठीचे कालिक भेद	२५

संदर्भग्रंथ : १. भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक व ऐतिहासिक : सं. डॉ. स. गं. मालशे व इतर.
२. मराठीचे ऐतिहासिक भाषाशास्त्र : प्रा. रा. रा. गोसावी

पेपर ५. नाटक

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	नाटक : वाङ्मयप्रकार, प्रयोगप्रकार : रूपभेद	२५
२	नाटकाचे प्रकार : गद्य, संगीत, एकांकिका, शोकांतिका, सुखांतिका, विनोदी, नाटक, फार्स, एकपात्री नाटक, एकपात्री प्रयोग इत्यादी प्रकारांचा आशय व अभिव्यक्तीच्या संदर्भात रूपविचार काही लोकप्रयोज्यकला : कीर्तन, तमाशा, जागरण व गोंधळ	२५
३	शांतता ! कोर्ट चालू आहे – विजय तेंडुलकर	२५
४	महानिर्वाण : सतीश आळेकर	२५

संदर्भ : १. मराठी नाटक : माधव मनोहर
२. मराठी नाट्यसृष्टी : गो. म. कुळकर्णी
३. मराठी नाटक आणि मराठी रंगभूमी : वा. ल. कुळकर्णी
४. नाटक आणि मी : विजय तेंडुलकर
५. तेंडुलकरांची नाट्यप्रतिभा : वसंत दावतर
६. महानिर्वाण : समीक्षा व संस्मरणे : संपा.- रेखा इनामदार-साने

सत्र दुसरे
पेपर १. वाङ्मयप्रकार (सैद्धान्तिक)

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	सिद्धांतस्वरूप : साहित्यप्रकारनिश्चितीची सैद्धान्तिक भूमिका. वाङ्मयप्रकार, लेखनप्रकार व प्रयोगप्रकार	२५
२	रूपभेद : साहित्याचे मूलद्रव्य, साधन व माध्यम. साहित्यकृतीच्या वर्गीकरणाचे निकष (उदा. ग्रामीणकथा, प्रेमकविता) कविता, नाटक, कथा, कादंबरी यातील मुलभूत भेद	२५
३	विशेष प्रकार : कविता, गीत व गीतकाव्य शोकान्तिका, सुखान्तिका, संगीत नाटक संस्कृतिभेदानुसार स्तुतिगीताची रूपे :- आदिम- स्तोत्र, लोक- भारूड, जनप्रिय- पोवाडा, नागर-आरती, भक्ती-अभंग	२५
४	कथात्म साहित्यातील घटनाक्रम : कथा, लघुकथा व नवकथा. दीर्घकथा व लघुकादंबरी : साम्यभेद सत्याधिष्ठित गद्याचे रूप : वस्तुस्थिती, वास्तव, तथ्य व सत्य	२५

संदर्भग्रंथ : १. रूपनिरूपण : डॉ. शिरीष गोपाळ देशपांडे

२. वा. ल. कुलकर्णी गौरवग्रंथ : संपादक श्री. पु. भागवत व इतर

पेपर २. साहित्यविचार-२

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	साहित्याचे स्वरूप : अनुकृतिसिद्धान्त- प्लेटो, अरिस्टॉटल रूपबंध - सेंद्रिय एकात्मता, संघटना हेतुपूर्णता	२५
२	साहित्याचे प्रयोजन : लौकिकतावादी विचारसरणी, ज्ञान व नीती - कॅथार्सिस अलौकिकतावादी विचारसरणी, स्वायत्तवादी भूमिका, निरपेक्ष आनंद (पाश्चिमात्य व भारतीय)	२५
३	साहित्याची निर्मिती : चमत्कृती, स्फूर्ती, कल्पनाशक्ती, प्रतिभाशक्ती यासंबंधीचा विचार (कोलरीज, इलियट, बी. सी. मर्ढेकर, कुसुमावती देशपांडे)	२५
४	साहित्याचे माध्यम : भाषेचे स्वरूप, अनेकार्थता, विरोधाभास, अपरिचितीकरण, नियमोल्लंघन इ.	२५

- संदर्भग्रंथ : १. सौंदर्यमीमांसा : रा. भा. पाटणकर : (मौज)
२. सौंदर्यानुभव : प्रभाकर पाध्ये
३. (लेख : साहित्याभ्यास व शैली विज्ञान (प्रकरण ७वे) आधुनिक
भाषाविज्ञान : सिद्धांत व उपयोजन : मिलिंद मालशे (लोकवाङ्मय गृह)

पेपर ३. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१९२०-७५)

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	कविता	२५
२	नाटक व कादंबरी	२५
३	कथा	२५
४	वैचारिक व ललित गद्य	२५

संदर्भग्रंथ :

१. वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना : दा. दि. पुंडे
२. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग १ व २ : अ. ना. देशपांडे (व्हीनस, पुणे)

३. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ६ : भाग १ : सं. गो. म. कुळकर्णी व व. दि. कुळकर्णी (मसाप, पुणे)
४. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ५ भाग १ व २ : सं. रा. श्री. जोग (मरासासं मंडळ)
५. प्रदक्षिणा : ५वी आवृत्ती (काँण्टि, पुणे)
६. अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन : अक्षयकुमार काळे

पेपर ४. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाचे स्वरूप स्वनिमविन्यास	२५
२	पदिमविन्यास भाषिक रचना	२५
३	अर्थविन्यास	२५
४	वन्हाडी व अहिराणी बोलींचा वर्णनात्मक अभ्यास	२५

- संदर्भग्रंथ : १. भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक व ऐतिहासिक : सं. डॉ. सा. गं. मालशे व इतर.
 २. आधुनिक भाषाविज्ञान : संपादक : डॉ. अंजली सोमण व डॉ. कल्याण काळे
 ३. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धान्त व उपयोजन : डॉ. मिलिन्द मालशे
 ४. ध्वनिविचार : डॉ. ना. गो. कालेलकर

पेपर ५ लोकसाहित्य

नं.	विषय	नेमलेले गुण
१	लोकसाहित्याचे स्वरूप	२५
२	लोकसाहित्याच्या अभ्यासपद्धती	२५
३	लोकाविष्काराची रूपे व लोकप्रयोज्य कला	२५
४	लोकसंस्कृतीचे विशेष	२५

- संदर्भग्रंथ : १. लोकसाहित्याचे अंतःप्रवाह : प्रभाकर मांडे
 २. लोकसाहित्याचे स्वरूप : दुर्गा भागवत
 ३. लोकसंस्कृतीचा अंतःप्रवाह : शरद व्यवहारे
 ४. लोकसंचित : तारा भवाळकर